

προκειμένης μνηστεύσεως του ήγεμονικού τούτου ζεύγους μόλις είχεν ἀρχίση νὰ διαδίδεται διὰ τῶν ἡμεροσίων φύλλων, δὲ ἐπηκολούθησεν ἡ ἐπίσημος αὐτῆς ἐπιβεβαίωσις. Παρὰ τῷ φράσιῷ 'Rijnw' ἐν Homburg, ἔνθα διέτριβεν ἡ Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου μετὰ τῶν ἑαυτῆς θυγατέρων, ἐγνωρίσθησαν μετ' ἄλληλῶν οἱ ψυχλοὶ νεόνυμφοι. Ὁ πρίγκηψ Ἀδόλφος τοῦ Σάουμβουργ-Λίππε, ὅστις ὑπρέτει ἐν τῷ ἐβδόμῳ συντάγματι τῶν Ούσσαρων ἐν Βόνη, ἐγένετο ἐν βραχεῖ χρόνῳ ἀρεστὸς καὶ προσφίλης ἔνος ἐν τῷ ἐν Homburg αὐτοκρατορικῷ μεγάρῳ. Ἡ ἐπάνοδος τῆς αὐτοκρατείρας Φρειδερίκου εἰς Βερολίνον, ἔνθα αἱ δύο πριγκίπισσαι είχον ὑποσχεθῆ ὅτι ὅτα λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἰωβίλαιου τοῦ συντάγματος Gardes du Corps, καὶ ὅπου ὁ πρίγκηψ Ἀδόλφος συνέδευσε τὴν οἰκογένειαν τῆς αὐτοκρατείρας, παρέσχε τὴν εὐκαρίον ὅπως ζητηθῇ ἡ συγκατάθεσις τοῦ αὐτοκράτορος.

τορος. — Ὁ πρίγκηψ Ἀδόλφος τοῦ Σάουμβουργ-Λίππε, ὁ νεώτατος νιός τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Σάουμβουργ-Λίππε Ἀδόλφου, ἐγεννήθη τῇ 20. Ιουλίου 1859, οὗτως ὥστε εἶναι κατὰ ἑπτὰ ἔτη πρεσβύτερος τῆς μνηστῆς αὐτοῦ πριγκίπισσης τῆς Πρωσίας Βικτωρίας, γεννηθείσης τῇ 12. ἀπριλίου 1866. Ἡ μάτηρ τοῦ μνηστήρος εἶναι ἡ ἡγεμονίς Ερμίνη, γενν. πριγκίπισσα τοῦ Waldeck καὶ Pyrmont. Ὁ πρεσβύτατος αὐτοῦ ἀδελφός, ὁ πρίγκηψ διάδοχος Γεωργίος, εἶναι νυμφευμένος μὲν τὴν πριγκίπισσαν Μαρίαν Ἀνναν τοῦ Σαξωνικοῦ Ἀλτεμβούργου, ἡ πρεσβυτέρα αὐτοῦ ἀδελφή, ἡ πριγκίπισσα Ερμίνη, εἶναι ἡ χήρα τοῦ δουκὸς Μαξιμιλιανοῦ τῆς Βυρτεμβέργης, ἡ δευτέρα ἀδελφή, ἡ πριγκίπισσα Ἰδα, εἶναι ἡ σύζυγος τοῦ ἡγεμονεύοντος πρίγκιπος Ερρίκου τοῦ δωδεκάτου τοῦ Reuss ältere Linie. Δύο ἔτεροι ἀδελφοί, ὁ πρίγκηψ Ερμάννος καὶ ὁ πρίγκηψ Ὅθων, εἶναι εἰσέτι ἄγαροι.

ΤΟ ΠΕΡΙ ΣΑΙΣΠΗΡΟΥ ΚΑΙ ΒΑΚΩΝΟΣ ΖΗΤΗΜΑ.

'Υπὸ ΡΙΧΑΡΔΟΥ ΒΥΛΚΕΡ.

(Τέλος.)

 ΤΕΡΑ κατηγορία τῶν Βακωνιανῶν κατὰ τοῦ Σαιξπήρου εἶναι ἡ ἔξης, ὅτι, ἀφοῦ κατὰ τὴν νεότητά του διήγαγε βίον ἀσωτὸν καὶ σπάταλον, ἐγένετο κατόπιν ἐν Λονδίνῳ εἰς ἄκρον φιλάργυρος καὶ ηὗξησε τὴν περιουσίαν του δι’ αἰσχίστης τοκογλυφίας. Ὡς ἀποδείξεις δὲ τοῦ ισχυρισμοῦ τῶν τούτου φέρουσι τὰ ἔξης: 'Ἐν ἔτει 1598, κατὰ μῆνα Iανουάριον, ὁ Abr. Sturley τῇ μεσιτείᾳ τοῦ Ρίχαρδου Quiney ζητεῖ νὰ παρακινήσῃ τὸν Σαιξπήρον ὅπως ἀγοράσῃ ἐν Στρατφόρδῃ τὴν δεκάτην· ἐπειδὴ δὲ ὑποτίθεται ὅτι ὁ Σαιξπήρος ἵσως κατεδέχθη νὰ γείνῃ δεκατώνης, διὰ τοῦτο ἔχαρακτήρισαν αὐτὸν ἀμέσως ὡς αἰσχρὸν τοκογλύφον.' Ἐν ἔτει 1605 ὁ ποιητὴς πράγματι ὥνειται τὸ ίμισυ τῆς δεκάτης ἐν Στρατφόρδῃ, διὰ τοῦτο δὲ κατὰ τὴν γνώμην τῶν Βακωνιανῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συνέγραψε καὶ δράματα. Τῷ 1598 κατὰ δικτύωριον μῆνα ὁ Ρίχαρδος Quiney παρακαλεῖ δι’ ἐπιστολῆς τὸν ποιητὴν νὰ τῷ δανείσῃ τριάκοντα λίρας στερλίνας ἐπὶ ἔγγυησι, ὁ δὲ ποιητὴς δέχεται τὴν ἔγγυησιν καὶ ἐκπληροῖ τὴν παράκλησιν τοῦ συρπολίτου του. Ἐπειδὴ λοιπὸν κάτουκός τις τοῦ Στρατφόρδου ζητεῖ παρὰ τοῦ Σαιξπήρου δάνειον καὶ παρέχει αὐτῷ ἀστράλειαν, διὰ τοῦτο ὁ Σαιξπήρος ἡτο τοκογλύφος! Ὡσαύτως θεωρεῖται ὡς τοκογλύφος, διότι κατὰ τὸ 1609 ἐνεκάλεσεν εἰς τὸ δικαστήριον ἔνα του ὀφειλέτην ἐνεκαχρέους 6 λιρ. στερλ. καὶ 24 σελινίων. Ἄλλα τὸ πάραδοξότατον συμπέρασμα ἔξηγαγον οἱ Βακωνιανοί ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι τῷ 1604 ὁ Σαιξπήρος ἐνεκάλεσε τὸν Φίλιππον Rogers ὡς μὴ θέλοντα νὰ πληρώσῃ τὸ ποσδὸν 1 λιρ. στερλ. καὶ 15 σελινίων, ὅπερ ὠφειλε τῷ ποιητῇ διὰ κριθῆν (κατειργασμένην πρὸς ζυθοποιίαν). Ἐκ τούτου δηλαδὴ συνεπέραναν ὅτι ὁ Σαιξπήρος οὐ μόνον ἡτο τοκογλύφος, ἀλλ’ εἴχε ιδρύσει ἐν Στρατφόρδῃ μέγα ζυθοποιεῖον διὰ νὰ αὐξήσῃ τὴν περιουσίαν του, δὲν ἐσκέψθησαν δὲ τούλαχιστον ὅτι οἱ ζυθοποιοί ἀγοράζουσι μᾶλλον ἡ πωλοῦσι κριθήν. Ἄλλα οἱ Βακωνιανοί οὐδόλως ταράσσονται διὰ τοιούτων ἀντιπαρατηρήσεων, ὅταν πρό-

κηται νὰ καταβιβάσωσι τὸν Σαιξπήρον. Ἄλλ’ ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων περιπτώσεων οὐδαμῶς ἔξαγεται ὅτι ὁ Σαιξπήρος πολλάκις ἐδάνειζε χρήματα. Ἡ οἰκογένεια Quiney συνεδέθη μετὰ ταῦτα διὰ συγγενικῶν δεσμῶν μετὰ τοῦ ποιητοῦ καὶ πρότερον δὲ φάνεται ὅτι ἡτο διὰ φιλίας μετ’ αὐτοῦ συνδεδεμένη. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἴδυναντό ποτε οἱ πολῖται τῆς Στρατφόρδης νὰ ἐκμισθώσωσι τὰ τέλη των εἰς ἔνα τοκογλύφον; Ἄλλ’ οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Σαιξπήρου θέλουσιν ἵσα ἵσα τὸν ποιητὴν πάντοτε μετήρσιωμένον εἰς ὑψηλοτέρας σφαίρας, παραπούμενον παντὸς πορισμοῦ χρημάτων, περιφρόνουντα πᾶσαν βιωτικὴν πρακτικότητα, δλιγωροῦντα πάσης τάξεως καὶ πάσης οἰκονομίας, εὐωχούμενον παρὰ τῇ τραπέζῃ τοῦ Διὸς καὶ καταφρονοῦντα πάντων τῶν ἐπιγείων. Ἄλλ’ ἀκριβῶς εἰς τοὺς ἄλλους μεγάλους ποιητὰς τῆς Ἀγγλίας παρατηροῦμεν ἔμφυτον τὴν βιωτικὴν πρακτικότητα καὶ τὴν τάσιν πρὸς πορισμὸν χρημάτων. Ὁ Βύρων ἔμαθε ταχέως ν’ ἀπαιτῇ χρήματα διὰ τὰ ἔργα του καὶ ἐλάρβανε δι’ αὐτὰ σημαντικὰ ποσά, εἰ καὶ ἐλάχιστον μέρος τῶν χρημάτων τούτων μετεχειρίζετο δι’ ἑαυτόν. Ἄλλ’ ὁ Βάλτερ Σκώτ οὐδαμῶς ἡτο ἀπηλλαγμένος τῆς φιλοχρηματίας. Δὲν ἔννοούμεν δὲ μόνον τοὺς χρόνους ἐκείνους μετὰ τὴν οἰκονομικὴν καταστροφὴν τοῦ ἐκδότου καὶ συνετάρου του, ἀλλ’ ἔχομεν ὑπ’ ὅψει καὶ προηγούμενα ἔτη. "Οχι μόνον ἐπεδίωξεν ὁ Βάλτερ Σκώτ τὴν ταπεινὴν δέσιν ἐνὸς Clerk of the Court of Session, μόνον καὶ μόνον διότι ἡ θέσις αὕτη ἐφερεν ἐτήσιον εισόδημα 1300 λιρῶν στερλινῶν, ἀλλ’ ἀνέπτυξε πολὺν χρόνον πρὸ τοῦ ἔτους 1826 ὡς ἐκδότης εἰς ὅλους τοὺς διαφοροτάτους καὶ ποικιλωτάτους κλάδους τοιαύτην δραστηριότητα καὶ ἐνεργητικότητα, ὥστε μᾶς ἐνθυμίζει τοὺς κοινοτάτους κατασκευαστὰς βιβλίων (faiseurs de livres). Πρὸς τούτοις ἐκφράζεται μετά τινος περιφρονήσεως περὶ τῆς ποιήσεως: ἡ ποιήσις εἶναι δι’ αὐτὸν μέσον ὑλικῆς προαγωγῆς καὶ πορισμοῦ χρημάτων. Μενδ’ ὅλα ταῦτα οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἡμερισθήτησε περὶ τῆς γνησιότητος

τῶν ἔργων του. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ τοῦ Σαιξπήρου τὸ πρᾶγμα εἶνε ὅλως διάφορον: δὲν εἶνε δυνατόν, μᾶς λέγουσιν, νὰ ἡτο μέγας ποιητής ὁ Σαιξπῆρος, διότι ἡτο φιλοχρίματος!

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλο ἐκείνο ἐπιχείρημα, διτὶ ὁ Σαιξπῆρος ως ἡθοποιὸς δὲν ἤδυνατο ν' ἀποκτήσῃ περιουσίαν καὶ διὰ τοῦτο πρέπει γὰρ ἡτο τοκογλύφος, εἶνε σανθρότατον. Ὁ Ριχάρδος Burbage, ὁ Ἐρρῖκος Condell, καὶ αὐτὸς ὁ Heminge, ἡθοποιὸι ὄντες, ἀπέκτησαν χρήματα, ὧσαντως δὲ ὁ Marlowe, ὁ Greene καὶ ὁ Peele ως δραματουργοί. Ἄν δὲ οὗτοι ἀπέθανον πτωχοί, διότι ἥσαν ἀδωτοὶ καὶ σπάταλοι, οὐδαμῶς τοῦτο ἀποδεικνύει διτὶ ὁ Σαιξπῆρος δὲν ἡτο ποιητής, διότι ἡτο οἰκονόμος.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν ἔζαγεται, διτὶ οὔτε ἔξ ἐκείνων τὰ ὄποια γνωρίζομεν οὔτε ἔξ ἐκείνων τὰ ὄποια ἀγνοοῦμεν περὶ τοῦ βίου τοῦ Σαιξπήρου δυνάμενα εὐλόγως νὰ συμπεράνωμεν διτὶ ὁ Σαιξπῆρος ἡτο ἡ πάρα πολὺ ἀραδής (διτὶ δὲν ἡτο σοφὸς ὡμολογήσαμεν ἀνωτέρω) ἢ ὑπὸ ἡθικὴν ἔποικην ἀνίκανος νὰ συγγράψῃ τὰ εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμενα δράματα.

Ἄλλ' ὑπολείπεται ἡδη καὶ ἐν ἄλλῳ ζήτημα: Πῶς διέκειντο πρὸς αὐτὸν οἱ σύγχρονοί του; ἀνεγνώριζον αὐτὸν πράγματι ως ποιητὴν ἢ ἐθεώρουν αὐτὸν ως ἀπατεῶνα; Ἡ πρώτη ἔγγραφος μνεία τοῦ Σαιξπήρου ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Greene ἐν τινὶ λιβέλλῳ ἐκ τοῦ ἔτους 1592. Ἐν τῷ λιβέλλῳ τούτῳ ψέγεται ὁ Σαιξπῆρος, ως στολιζόμενος μὲν ξένα πιερὸν (δηλ. μὲν ξένους καλάμους μὲν ξένας γραφίδας). Ἄλλ' ὁ Greene εἶνε πρόδηλον διτὶ ἐφθόνει τὸν νεαρὸν ποιητὴν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ βασισθῶμεν εἰς τὴν κρί-

σιν ἐνὸς φθονεροῦ ἀντιπάλου. Οὐχ ἡτον δημως πρέπει νὰ ὄμολογήσωμεν διτὶ ὁ Σαιξπῆρος εἰς τὰ πρῶτα τὸν δράματα ἐμπεῖτο, ἵσως δὲ καὶ ἀπλῶς ἐπεξειργάζετο καὶ διεσκεύαζεν προηγούμενα ἔργα ἄλλων ποιητῶν. Τὴν πολλάκις γενομένην ταύτην μορφὴν κατὰ τοῦ Σαιξπήρου δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ν' ἀντικρούσωμεν, ἄλλα παραδεχόμενα ως ὄρδήν.

Ομολογοῦμεν διτὶ ὁ Σαιξπῆρος δὲν ἐγεννήθη ἀμέσως τέλειος ποιητής ἀλλ' ἡναγκάσθη ὅπως καὶ τόσοι ἄλλοι νὰ περάσῃ τὰ ἔτη τῆς μαθητείας του μέχρις οὗ γεινῇ ἀριστοτέχνης. "Οπως ὁ Λέσσιγγ καὶ ἄλλοι μεγάλοι ποιηταὶ τῆς Γερμανίας ἐπεξειργάζοντο κατ' ἀρχὰς καὶ διεσκεύαζον ἢ ἐμπούντο ξένα ἔργα, οὕτω καὶ τοῦ Σαιξπήρου ὁ 'Ἐρρῖκος VI' ὁ 'Τίτος Ἀνδρόνικος', ἡ 'κωμῳδία τῶν πλανῶν' ἡ 'τιμασσευθεῖσα ισχυρογνώμων γυνὴ' εἶναι μεταποίησεις καὶ μιμήσεις προγενεστέρων ἔργων ἄλλων ποιητῶν. Ἄλλ' οἱ μεγάλοι τῆς Γερμανίας δραματικοὶ ποιηταί, οἵτινες ἥρχισαν μὲν μιμήσεις καὶ μεταποίησεις ξένων ἔργων, δὲν ἔμειναν

καθ' ὅλον τὸν βίον των ἀπλοῖ μιμητῶν διατί δὲ νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὸ αὐτὸν καὶ περὶ τοῦ Σαιξπήρου;

Μεχρι τοῦ θανάτου τοῦ Σαιξπήρου καὶ τῆς πρώτης ἑκδόσεως τῶν δραμάτων του, εὑρίσκομεν τὸ ὄνομα του ποιητοῦ μνημονεύμενον ὑπὲρ τὰς τριάκοντα φοράς παρὰ τοῖς συγχρόνοις του. Πᾶσαι δὲ αἱ μαρτυρίαι αὗται συμφωνοῦσιν ἐν τούτῳ, διτὶ ὁ Σαιξπῆρος ἡτο διασημότατος δραματουργός, οὐδεὶς δὲ γίνεται ὑπαινιγμὸς ἀμφιβολίας περὶ τούτου, ἀν τὰ ὑπὸ τὸ ὄνομά του διαδεδομένα δράματα συνεγράφησαν πράγματι ὑπὸ αὐτοῦ ἢ ὑπὸ ἄλλου τινός. Πρὸ πάντων ἀδιαφιλονίκητος εἶνε ἡ μαρτυρία του Meres (1598), διτὶς ἐν τῷ «Θησαυρῷ τῆς σοφίας» (Palladis tamia) λέγει: "Οπως ἐπιστεύετο διτὶ ἡ ψυχὴ του Εὐφόρβου ἔξακολουθεῖ νὰ ζῇ ἐν τῷ Πυθαγόρᾳ, οὕτω ζῇ καὶ ἡ εὐφυολόγος ψυχὴ του Ὁβιδίου ἐν τῷ ἡδυεπεῖ καὶ μελιγλώσσῳ Σαιξπίρῳ· τοῦτο ἀποδεικνύουσιν ἡ 'Αφροδίτη καὶ ὁ Ἀδωνις' αὐτοῦ, ἡ 'Λουκρητία' του, τὰ μελιτῆ (sugred) σονέττα του, τὰ ὄποια εἶναι γνωστά εἰς φιλικοὺς κύκλους." Οπως δὲ Πλαύτος καὶ ὁ Σενέκας θεωροῦσται ως οἱ ἀριστοί κωμικοὶ καὶ τραγικοὶ ποιηταὶ τῶν Ρωμαίων, οὕτω καὶ ὁ Σαιξπῆρος μεταξὺ τῶν Ἀγγλων κωμικῶν καὶ τραγικῶν κατέχει τὴν διαπρεπεστάτην θέσιν: ως πρὸς τὴν κωμῳδίαν, ἀποδεικνύουσι τοῦτο οἱ «εὐγενεῖς τῆς Βερόνης» ἡ «κωμῳδία τῶν πλανῶν», «ό ἀπολεσθεὶς κόπος του ἔρωτος», ὁ «κερδηθεὶς κόπος του ἔρωτος», τὸ «οὐνειρον θερινῆς νυκτὸς» καὶ ὁ «ἔμπτορος τῆς Βενετίας». Ως πρὸς τὴν τραγῳδίαν δέ, ὁ «Ριχάρδος B.», ὁ «Ριχάρδος Γ.», ὁ «Ἐρρῖκος Δ.», ὁ «βασιλεὺς Ιωάννης», ὁ «Τίτος Ἀνδρόνικος» καὶ ὁ «Ρωμαῖος καὶ Ιουλία».

Οπως δὲ οἱ Αἴτιος Στόλων λέγει διτὶ αἱ Μούσαι, ἀν ἥθελον νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν λατινικήν, θὰ ἀμύλουν εἰς τὴν γλώσσαν του Πλαύτου, οὕτω λέγω καὶ ἔχω διτὶ αἱ Μούσαι θὰ μετεχειρίζοντο τὸ εὐγενές λεκτικὸν τοῦ Σαιξπήρου, ἀν ἥθελον νὰ ὀμιλήσωσιν ἀγγλιστί.

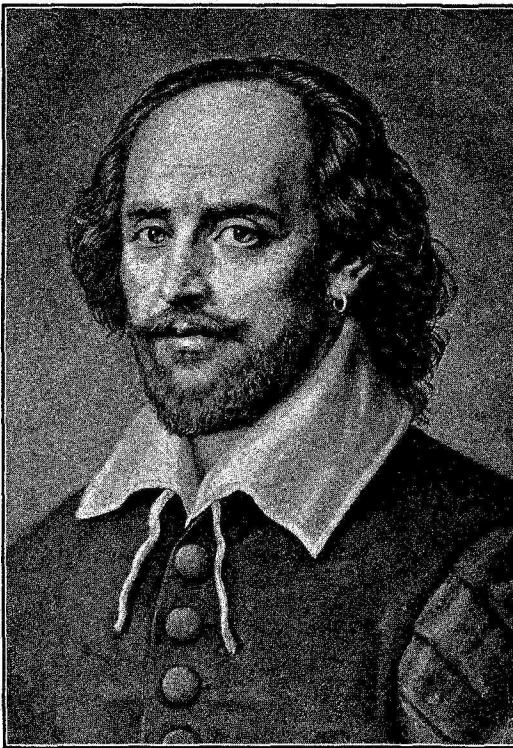
Μεγαλήτερον ἔπαινον οὐδεὶς ἥδυνατο νὰ κάμῃ εἰς ποιητήν, ὁ δὲ Meres δὲν ἡτο ἀγνωστός τις παρὰ τοῖς συγχρόνοις του, ἀλλ' ἔχαιρε μεγάλην φήμην ως καδηγητής τῆς ὁρτορικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Οξφόρδης.

Καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ποιητοῦ ἐπιγραφή:

Judicio Pylium, genio Socratem, arte Maronem
Terra tegit, populus maeret, Olympus habet.

ἀνεγινώσκετο ὑπὸ πάντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Στρατοφόρδης, οὐδεὶς δὲ ἡμφισβήτησε ποτε διτὶ ὁ ποιητής ἡτο ἄξιος τῆς ἐπιγραφῆς ἐκείνης.

Ἄλλα πᾶς κατήντησαν εἰς τὸν Βάκωνα; διατί ἀκριβῶς τὸν Βάκωνα ἐθεώρησαν ως τὸν ποιητὴν τῶν σαιξπηρείων δραμάτων; Μόνον καὶ μόνον διότι ἐνόμιζον

ΤΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΣΑΙΞΠΗΡΟΣ.

ότι πρὸς συγγραφὴν τοιούτων δραμάτων ἀπῆτεῖτο πρὸ παντὸς μεγάλη σοφία καὶ ἔκτακτος παίδευσις, μικρὰ δέ τις ποιητικὴ εὐφυΐα, ἵν αὖτε περαιτέρω ἐρεύνης ἐθεώρησαν ως ἐνυπάρχουσαν εἰς τὸν Βάκωνα.

Ο Βάκων ἡτο ἀναμφισβήτητος σοφὸς ἀνὴρ· τοῦτο οὐδεμίαν ἔχει ἀνάγκην ἀποδείξεως. Ἀλλὰ πᾶς εἶχε πρὸς τὴν ποίησιν; ποία ἡτο ἡ ποιητικὴ του εὐφυΐα; Ο περιβόητος οὗτος φιλόσοφος καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ φαίνεται ἐκ τῶν πεζῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων ἀφύεστατους πρὸς τὴν ποίησιν καὶ αὐτόχρημα σχολαστικός. Ο διάσημος Döllinger τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν ἔλαβεν ἐκ τῶν συγγραμμάτων του Βάκωνος, διότι λέγει: «ὅστις ισχυρίζεται, ὅτι ὁ Βάκων ἡτο ἰκανὸς νὰ ποιῆσῃ τὰ δράματα του Σαιξ-

κτῆρο καὶ ή ιδιοφυῖα του Βάκωνος δύμιλει τρανώτατα κατὰ τῆς ποιητικῆς αὐτοῦ ἰκανότητος. Ἀλλ' ἐπειδὴ διεσώθησαν καὶ τινα ποιήματα αὐτοῦ, δυνάμεια νὰ ἔξετάσωμεν βαθύτερον τὸ πρᾶγμα. Ἐν ἔτει 1624 μετέφρασεν ἐμρέτως εἰς τὸ ἀγγλικὸν ἐπτὰ ψαλμοὺς του Δαυὶδ (i, 12, 90, 104, 126, 137, 149). Η μετάφρασις αὕτη εἶναι ἔργον ποιητοῦ οὐχὶ πρώτης οὐδὲ δευτέρας, ἀλλ' Ἰωας τετάρτης ἡ καὶ πέμπτης τάξεως. Οι στίχοι εἶναι ἀτεχνοί καὶ ἀκαλαίσθητοι, αἱ ἐκφράσεις πεζόταται καὶ πλήρεις λέξεων περιττῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν, μόνον δὲ χάριν του μέτρου τεθειμένων. Δύο δὲ μικρὰ ποιήματα, ἄτινα ἀποδίδονται εἰς τὸν Βάκωνα, εἶναι κακαὶ μιμήσεις ἀρχαίων ποιημάτων καὶ οὐδεμίαν ἔχουσι ποιητικὴν ἀξίαν. Ἀλλ' ὅστις

Δρ. ΠΑΡΚ.

ΝΕΛΣΩΝ. ΣΤΑΝΛΕΥ. ΣΤΑΙΡΣ.

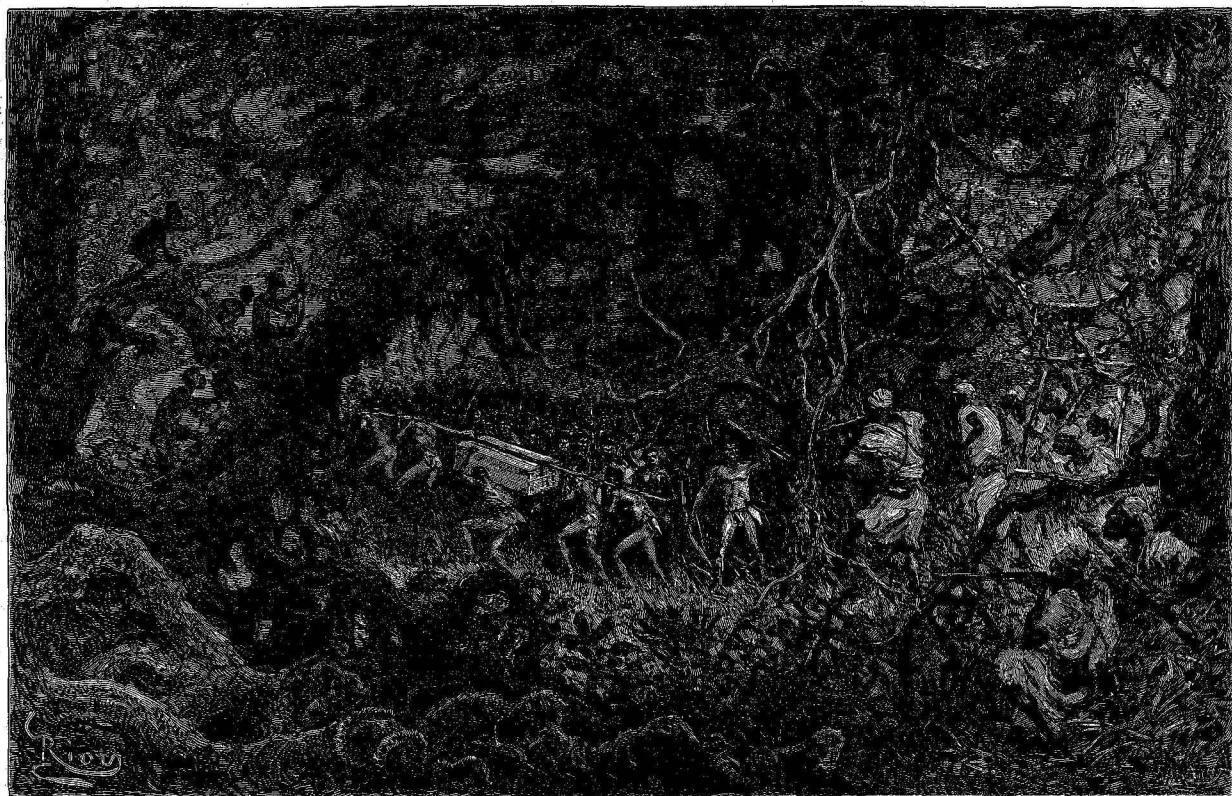
ΙΕΦΣΟΝ.

πήρου, δὲν ἀνέγνωσε ποτὲ τὰ ἔργα του Βάκωνος.» Καὶ ὁ Kuno Fischer ἔξαρει, ὅτι ὁ Βάκων δὲν ἡτο ποιητικὴ φύσις καὶ ὅτι ἐθεώρει «τὴν ποίησιν καὶ τὴν τέχνην ἀνευ δημιουργικῆς φαντασίας καὶ ἀνευ ψυχικῆς κινήσεως», «Ἐτι δριμύτερον ἐκφράζεται νεώτερος τις φιλόσοφος, ὁ Heussler, ὅστις λέγει περὶ του Βάκωνος: «Ἄν οὗτος ὁ δημοκρατικὸς καὶ σχολαστικὸς μεθοδολόγος, ὁ ἀστρονομικὸς οὗτος περιφρονήτης τῆς γῆς, τὸ πνεῦμα τοῦτο τὸ ἀφαιροῦν ἐκ τῆς ἐπιστήμης πᾶν ὅτι θαύμασιον καὶ πᾶν ὅτι σκόπιμον, τὸ ἀνατέμνον τὰ φαινόμενα καὶ περιφρονοῦν τὴν ἐξωτερικὴν μορφὴν τῆς φύσεως, ἀν δὲν εἶνε αὐτὴ ἡ πεζότης, τότε ἐπικρατοῦσιν ἐν τῷ κόσμῳ ὅλως παράδοξοι ἴδει περὶ τῆς ποιήσεως.» Καὶ αὐτὸς ὁ ἀριστος γνώστης του Βάκωνος, ὁ "Ἀγγλος Spedding, εἶνε δλος ἐναντίον τῆς περὶ του Βάκωνος ως ποιητοῦ τῶν σαιξπηρείων ἔργων ὑποδέσεως. Ολος λοιπὸν ὁ χαρα-

δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν μετάφρασιν τῶν ψαλμῶν ἃς ἀναγνώσῃ τοὺς μίμους του Βάκωνος, ἵνα πεισθῇ ὅτι ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ ἡτο ἐντελῶς ἀνίκανος νὰ ποιῆῃ ἔργα οἴα τὰ του Σαιξπήρου. Τὰ ποιήματα ταῦτα, ὡς ἡ Conference of Pleasare, συνίστανται κυρίως μόνον ἐκ τινῶν ἐπιτετηδευμένων καὶ ἀφυσίκων ἀγορεύσεων, στεροῦνται δὲ πάσης δράσεως καὶ εἶναι κατ' οὐσίαν ἀσύνδετοι καὶ ἀσυνάρτητοι. Δύναται τις νὰ φαντασθῇ τι πεζότερον τῶν ἀγορεύσεων τούτων, ἀνοητότερόν τι ἔργον ἡ τὸν Prince of Purpoole; Διὰ νὰ θεωρήσωμεν τὸν Βάκωνα ως τὸν ποιητὴν τῶν Σαιξπηρείων ἔργων, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ μόνον ὑπὸ ζένον δνομα ἔγραψε καλὰ ποιήματα, ὑπὸ δὲ τὸ ιδιόν του δνομα δὲν ἥδυνατο νὰ γράψῃ τι ἄξιον λόγου.

Ἀλλὰ ποιοι λόγοι ἥδυνάντο νὰ ἀναγκάσωσι τὸν Βάκωνα νὰ γράψῃ τὰ ἔργα του ὑπὸ ψευδές δνομα; Οι

Βακωνιανοί μᾶς ἀπαντῶσιν ὅτι ἡ ναγκάσθη πρὸς τοῦτο, ή | βῆθη μὴ βλάψῃ ἔαυτὸν ἐν τῷ σταδίῳ του διὰ τῶν δρα-
διότι ὡς ἀγαθός καὶ φιλόστοργος νίδος δὲν ἤθέλησε νὰ | μάτων του. Ὁ πρώτος λόγος εἶναι ἐντελῶς πλαστός,

ΟΙ ΚΑΤΑΣΚΟΤΟΙ ΚΑΤΑΦΩΡΩΣΙ ΤΟΥΣ ΠΥΓΜΑΙΟΥΣ ΚΛΕΠΤΟΝΤΑΣ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΠΟΛΕΜΕΦΟΔΙΩΝ.

ΕΝ ΤΩΙ ΔΑΣΕΙ ΕΝ ΩΡΑΙ ΝΥΚΤΟΣ ΘΥΕΛΛΩΔΟΥΣ.

λυπήσῃ τὴν γηραιὰν μητέρα του, ἡτις ἐθεώρει ὡς ὄμαρ- | διότι οὐδεκίαν ἔχομεν περὶ αὐτοῦ μαρτυρίαν, ὁ δὲ δεύ-
τημα τὸ δραματουργεῖν, ἡ διότι ὡς πολιτικός ἀνὴρ ἐφο- | τερος εἶνε δλως ἀπίθανος. Πολλοὶ ἐπιφανεῖς ἀνδρες,

κατέχοντες ύψηλάς θέσεις, ἔγραφον τότε διὰ τὸ θέατρον. 'Ο Bale ἐγένετο ἐπίσκοπος, ἀν καὶ εἶχε συγγράψῃ τὸν «βασιλέα Ἰωάννην» καὶ ἄλλα δράματα, ὃ δὲ Sackville, ὁ μετέπειτα λόρδος Buckhurst, δὲν ἔθεωρησεν ἀνάξιον τῆς ύψηλῆς θέσεώς του νὰ ποιήσῃ τὸν «Gorboduc» καὶ νὰ ἴδῃ τὸ ἔργον του τοῦτο παριστώμενον ἐπὶ τῆς ὁσκηνῆς. 'Η βασίλισσα Ἐλισάβετ ἤγάπα τὰ δράματα καὶ ἔξετίρα τοὺς ποιητὰς αὐτῶν, οὐδέποτε δὲ θὰ ἀπέκλειεν ἐκ τοῦ πολιτικοῦ σταδίου ἀνδρα τοσοῦτο σοφὸν καὶ κατὰ τὰ ἄλλα εὐφυέστατον, μόνον καὶ μόνον διότι συνέγραψε δράματα. Ἀλλὰ καὶ ἀν παραδεχθῶμεν τὸ ἐναντίον τούτου ὡς ὅριόν, δὲν ἔννοοῦμεν διατί ὁ Βάκων μετὰ τὸ ἔτος 1621, ἀφοῦ πλέον ἀπώλεσεν δῆλα του τὰ ἀξιώματα, δὲν ὠμολόγησεν ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ ὀληθῆς ποιητῆς τῶν σαιξηρείων ἔργων, ἀφοῦ μάλιστα γινώσκομεν ὅτι εἶχε καὶ ίκανὴν δόσιν ματαιοδοξίας. 'Ἐν τῇ Ἀπολογίᾳ του λέγει διαρρήδην: «Ομολογῶ ὅτι δὲν εἶμαι ποιητής». Μεν' ὅλα ταῦτα οἱ Βάκωνιανοὶ ισχυρίζονται ὅτι ὁ Βάκων εἰς διάφορα χωρία τῶν ἐπιστολῶν του κάρνει υπανιγμοὺς περὶ τῆς μυστηριώδους ποιητικῆς του δράσεως. Τοιούτους υπανιγμοὺς εὑρίσκουσιν εἰς τρεῖς ἐπιστολάς. 'Η πρώτη τῶν ἐπιστολῶν τούτων ἀπευθύνεται πρὸς τὸν κύριον Davies, ὅστις τῷ 1603 ἔμελε ν' ἀποπλεύσῃ ἐξ Ἀγγλίας πρὸς συνάντησιν τοῦ βασιλέως Ἰακώβου. 'Ο Βάκων παρακαλεῖ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ τὸν Davies νὰ κάμη εὐνοϊκὴν μνείαν αὐτοῦ παρὰ τῷ βασιλεῖ, περαινεῖ δὲ τὴν ἐπιστολὴν μὲ τὰς λέξεις: «Ἐπὶ τῇ ἑλπίδι ὅτι εὑμενῶς διάκεισθε πρὸς κρυφίους ποιητάς, διατελῶ φίλος Σας.» Ἀλλὰ διατί οἱ κρύφιοι οὗτοι ποιηταὶ (concealed poets) πρέπει νὰ είνεις ἀκριβῶς δραματουργοί; Ἄφ' ἑτέρου γινώσκομεν ὅτι ὁ Βάκων εἶχε συγγράψῃ ποίημά τι (σονέττον) υπὲρ τοῦ κόμητος τοῦ "Essesēz, ἵσως δὲ συνέγραψε στομφαστικόν τι καὶ δύγκηρὸν ποίημα ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ βασιλέως, ὅπερ πιθανῶς υπονοεῖται διὰ τοῦ ἀνω υπανιγμοῦ. "Οπως δήποτε δὲν είναι καρμία ἀνάγκη ἐκ τῶν δύο ἔκεινων λέξεων «κρύφιοι ποιηταὶ» νὰ ἔξαγαγωμεν τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ Βάκων συνέγραψε τριάκοντα δράματα. 'Η δευτέρα ἐπιστολή, ἐφ' ἡς πρὸ πάντων στηρίζονται οἱ Βάκωνιανοί, ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Βάκωνα ἐκ μέρους τοῦ Sir Tobias Matthew, περιέχει δὲ ἐν τέλει τὸ ἔγχης χωρίον: «Τὸ θαυμασιώτατον πνεύμα, τὸ δόποιον ποτὲ ἐγνώρισα ἐκ τοῦ ἔθνους μου ἐντεῦθεν τῆς θαλάσσης, φέρει τὸ δόνομα τῆς Εὐγενείας Σας, ἀν καὶ είνει γνωστὸν υπὸ ἄλλο.» (The most prodigious wit that ever I knew of my nation on this side of the sea, is of your Lordships name, though he be known by another.) Τοῦτο θεωροῦσιν ως ἀναφερόμενον προφανῶς εἰς τὴν κρυφίαν καὶ μυστηριώδη τοῦ Βάκωνος ἐνασχόλησιν περὶ τὴν δραματικὴν ποίησιν. Ἀλλ' ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ ἔγραφη ἐν τῷ ἔξωτερικῷ, ἥτοι ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ ἡπείρῳ, ἐκτὸς τῆς Ἀγγλίας. 'Ο Sir Tobias Matthew διέτριβεν ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ

ἄλλοδαπῇ. Καὶ αἱ φράσεις on this side of the sea (ἐντεῦθεν τῆς θαλάσσης) καὶ I knew (ἐγνώρισα) εἰναι ἀξιαὶ ιδιαιτέρας προσοχῆς. Ἐκ τούτων γίνεται κάταφανές, ὅτι οὐδόλως πρόκειται περὶ τοῦ Φραγκίσκου Βάκωνος, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀντώνιου· δῆτα δὲ ἔξηγεται πληρέστατα καὶ τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης: 'Ο Ἀντώνιος διέρειν πολὺν χρόνον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπέθανε δὲ ἐν ἑτεὶ ιδοι. Τέλος, ἀναφέρουσι τινες τῶν νεωτέρων Βάκωνιανῶν χωρίον τι ἐκ μιᾶς ἐπιστολῆς τοῦ κόμητος "Esesēz πρὸς τὸν Βάκωνα, ἔνθα φέρεται: «Ἀπέχω πάσης περὶ τὴν ποίησιν ἐνασχολήσεως, ἀλλως θὰ σᾶς ἔγραφόν τι περὶ τοῦ ὑμετέρου poetical example.» Τὸ χωρίον τοῦτο ἔξηγοῦσιν ὠσαύτως ως ἀναφερόμενον εἰς τὰ ποιήματα τοῦ Βάκωνος. Ἄλλ' ἐπειδὴ εὐτυχῶς διεσώθη ἡμῖν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Βάκωνος, δι' ἣς ἀπαντῷ πρὸς τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην τοῦ "Esesēz, βλέπομεν φανερὰ ἐκ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης ὅτι αἱ λέξεις αὗται υπανίσσονται τὴν μεταξὺ τῆς Ἐλισάβετ καὶ τοῦ "Esesēz σχέσιν, οὐχὶ δὲ ποιήσεις τοῦ Βάκωνος.

'Ἐκ τῆς βραχείας ταύτης μελέτης ἔξαγεται, ως φρονοῦμεν, ὅτι οὔτε τὸν Σαιξῆπρον ἔχομεν λόγους γὰρ θεωρήσωμεν ως ἀνίκανον οὔτε τὸν Βάκωνα ως ἰκανὸν τοῦ νὰ συγγράψῃ τὰ ἀδάνατα ἔκεινα δράματα, ἐπομένως τὸ περὶ Σαιξῆπρου καὶ Βάκωνος ζήτημα δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ως στερούμενον πάσης στερεᾶς βάσεως.

'Ἄν τις ὅμως δὲν ἐπείσθη μέχρι τοῦδε περὶ τοῦ ἀβασίμου τοῦ ζητήματος τούτου, δυνάμεθα νὰ τῷ δώσωμεν τὴν ἔγχης συμβουλήν. 'Ο Βάκων ἐν τῇ διαδήκη του θερμότατα συνιστᾷ εἰς τοὺς ἐκτελεστὰς αὐτῆς τῆς διαδήκης του, νὰ περισυλλέξωσι πάντα τὰ συγγράμματά του, τὰ τε ἀγγλιστὶ καὶ τὰ λατινιστὶ γεγραμμένα ἔργα του, νὰ δέσωσιν αὐτὰ καλῶς καὶ νὰ τὰ διατάξωσιν εἰς ἔξ συλλογάς. Αἱ συλλογαὶ αὗται τῶν ἔργων τοῦ Βάκωνος είναι αἱ ἔγχης: The King's Library, ἡ συλλογὴ τοῦ πανεπιστημίου ἐν Cambridge, ἡ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει συλλογὴ τοῦ Trinity College, ἡ τοῦ Benett College, ἡ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης, ἡ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τοῦ Canterbury καὶ ἡ ἐν Eton συλλογὴ. Δυνάμεθα μετὰ βεβαιότητος νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ Βάκων ἀποδημήσκων οὐδένα λόγον είχε νὰ μὴ ἀγαγνωρίσῃ καὶ τὰ δράματα ως τὰ πνευματικά του τέκνα καὶ νὰ μὴ διαφωτίσῃ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης τοὺς ἐκτελεστὰς τῆς διαδήκης του. 'Ο θέλων λοιπὸν νὰ λάβῃ πληρεστάτην βεβαιότητα περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀς ἐρευνήσῃ ἐν ταῖς ἄνω μνημονευθείσαις συλλογαῖς μήπως εὕρῃ ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἔργων τοῦ Βάκωνος καὶ τὰς πρώτας ἐκδόσεις τῶν δράματων. 'Ἄν οὐδὲν ἔχνος τούτων εὑρεθῇ, οὐδένα λόγον ἀπολύτως ἔχομεν οὔτε καν νὰ υποπτεύσωμεν τὸν Βάκωνα ως τὸν ποιητὴν τῶν σαιξηρείων ἔργων, τότε δὲ δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι τὸ δόλον τοῦτο περὶ Σαιξῆπρου καὶ Βάκωνος ζήτημα μετ' οὐ πολὺ θὰ ἐπαναχθῇ εἰς τὸ μηδέν, ἐξ οὐ προῆλθε.

